

De spanning stijgt

Zondag 3 april 2022, Christus Triumfatorkerk

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

Lezingen: Lucas 22:1-8 en 14-23

- Welkomstwoord door de ouderling van dienst
- Aanvangslied 'Alles wat over ons' (Lied 536: 1 en 4 (staande))
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de Zondag en kyrie Psalm 43.

We zingen Psalm 43: 1

We lezen Psalm 43 uit de Bijbel in Gewone taal (als kyriegebed)

We zingen Psalm 43: 3

WOORD

- Met de kinderen

Gebed

Gesprek Bij de kijktafel

Lied met de kinderen: 'Ik zal er zijn voor jou' (Hemelhoog 524)

- Schriftlezing Lucas 22:1-8 en 14-23 (ouderling)
- Lied 'Met de boom des levens' (Lied 547: 1-4)
- Preek

De spanning stijgt.

In de wereld – zal er een staakt het vuren komen in Oekraïne?

Hoe is het in Marioepol?

Is dit het begin van een nieuwe koude oorlog?

De spanning stijgt ook in de kerk - over twee weken is het Pasen.

Volgende week begint de goede week, we week die leidt tot Goede Vrijdag.

De spanning stijgt ook in het Evangelie.

Het feest van het ongedesemde brood nadert. Pesach of Pascha genoemd. Het feest van de engel des doods die voorbij ging in de nacht en die nacht leidde uiteindelijk tot de bevrijding uit de verdrukking.

Pesach nadert en de leerlingen worden erop uitgestuurd om het Pascha – het Pesachlam te kopen en de seidermaaltijd voor te bereiden.

En dat doen ze.

Jezus heeft het aangedurfd om, terwijl de spanning stijgt en het steeds gevaarlijker wordt voor Jezus – de hogepriesters en de Schriftgeleerden zoeken naar een mogelijkheid om hem uit de weg te ruimen – Jezus is toch naar Jeruzalem te komen.

Hoe kan het ook anders. Pesach vier je in Jeruzalem. Duizenden pelgrims uit heel Galilea en Judea zijn op getrokken naar de tempel om daar het grootste feest van het jodendom te vieren – de bevrijding uit Egypte.

Zij zingen Psalm 122: Jeruzalem dat ik bemin, wij treden uwe poorten in.

Dus Jezus ook – en er is nog iets anders. Tijdens dit pesachfeest gaat het gebeuren. Het koninkrijk zal gevestigd worden. Jezus is net glorieus op een ezeltje Jeruzalem binnengekomen. Hosanna. Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer!

Hoe dat gaat gebeuren wordt duidelijk tijdens de pesachmaaltijd die Jezus met zijn vrienden zal vieren.

Voor de goede verstaander dan.

Jezus zet de maaltijd meteen op spanning: “Hevig heb ik ernaar verlangd om het pesachmaal met jullie te eten voordat mijn lijden aanbreekt. En: Ik zal geen pesachmaal meer eten totdat het vervuld zal zijn in het Koninkrijk van God.

De spanning en wat komen gaat. Het kleurt deze maaltijd.

Het zet alles op scherp.

Wat gebeurt er tijdens deze bijzondere maaltijd?

Het is allereerst een *Pesachmaaltijd*. De jaarlijkse maaltijd van alle gelovige joden, waarin de bevrijding uit Egypte wordt herdacht en gevierd. Het Pascha wordt gegeten. Het offerlam. Dat ooit geslacht werd om het bloed aan de posten van de huizen te smeren, zodat de engel des doods aan de Hebreërs voorbij trok en ze uit het land van de verdrukking bevrijd werden. Het staat symbool voor de ‘oerbevrijding’. Bevrijding uit alles dat het onmogelijk maakt voor de mens om echt, vrij voor God te leven. Bevrijding van alle systemen die mensen onderdrukken, beperken, uitsluiten. Bevrijding van farao. Het prototype van de mens die denkt God te zijn en zo heerst over mensen, als zijn slaven.

Het Pesachfeest is het feest waarin Israël viert dat het zijn bestaan dankt aan de redding door God met een wonderlijke uittocht uit de macht van hun vijanden. En dat is niet iets van ooit, lang geleden, nee: iedere viering inspireert weer tot een nieuwe uittocht uit welke slavernij dan ook.

Zo ook vandaag. Zo ook tijdens deze bijzondere viering in dat huis ergens in Jeruzalem. Want Jezus geeft er nieuwe betekenis aan, aan deze Pesachmaaltijd. Hij verbindt het met het Koninkrijk van God: eens zal het echt Pesach worden, een volledige bevrijding voor ons allen, wanneer het koninkrijk van God is aangebroken. En alle volken op de berg van Heer uitgenodigd zijn aan een feestmaal met God.

Jezus neemt de beker – de eerste beker – waarmee de maaltijd wordt begonnen. Waarbij een gebed wordt uitgesproken, een dankgebed voor de maaltijd. “Geprezen bent U, Heer onze God, die de vrucht van de wijnstok hebt geschapen. Een openingsgebed.

Nu wordt duidelijk dat Jezus aan deze maaltijd een eigen, nieuwe, invulling geeft.

Want bij een seidermaaltijd had iedereen zijn eigen beker, maar nu geeft Jezus zijn beker rond. Het doorgeven van de beker is het delen in de zegen en de vreugde waar deze beker voor staat: bevrijding en Gods nabijheid.

Dan neemt Jezus volgens de gewoonte het brood, dankt opnieuw, breekt er een stuk af en deelt het met zijn leerlingen

Uiteraard is het een plat brood – ongerezen, vanwege de haast om te vertrekken uit Egypte. Het is tenslotte het feest van de ongedesemde broden.

Bij de echte Pesachmaaltijd zou Jezus moeten zeggen: “Dit is het brood van de verdrukking, dat onze vaders aten toen ze uit Egypte trokken.”

Maar ook hier wijkt het verhaal van de Pesachmaaltijd af. Jezus zegt: *Dit is mijn lichaam dat voor jullie gegeven wordt*. Of te wel: Dit ben ik zelf! Je lichaam geven, dat staat voor: je leven geven. Dit is mijn lichaam dat voor je gegeven wordt, dat voor jullie gebroken wordt! Jezus geeft zich in het gebroken brood, stukje voor stukje, aan zijn leerlingen.

En hij voegt er een opdracht aan toe: doet dit, telkens opnieuw om mij te gedenken.

Zo krijgt deze Pesachmaaltijd een nieuwe, een extra dimensie. Gods bevrijdende optreden wordt hier vandaag werkelijkheid. Jezus zal Gods bevrijding opnieuw gestalte geven. Zijn lichaam wordt gebroken en gedeeld, en zo wordt Gods aanwezigheid, Gods bevrijding en liefde present, actueel onder ons.

Dan de tweede beker - aan het einde van de maaltijd. [bij een seidermaaltijd is er zelfs sprake van vier bekers] Ook deze beker wordt rondgegeven. Het delen staat voorop. Ook deze beker krijgt nieuwe betekenis: deze beker is het nieuwe verbond dat door mijn bloed gesloten wordt. De ziel, de *nèfesj*, het wezen van de mens, die huist in je bloed.

Door mij, door mijn leven, door het geven van mijn leven, wordt een nieuw verbond gesloten zegt Jezus. Jezus verwijst zo naar het verbond dat God met het volk van Israël sloot, net na de bevrijding, in de Woestijn, bij de Sinai. Daarbij werd offerbloed uitgegoten en gezegd: *Zie, het bloed van het verbond dat de HEER met jullie sluit*. En tegelijkertijd verwijst Jezus naar het bloed van het paaslam dat op de deurpost van de huizen van de Israëlieten werd gestreken in de nacht van de uittocht. Dat bracht redding.

Zo delen wij door het brood in het lichaam van Christus dat ons wordt gegeven.

Zo delen wij van de beker, en zo delen wij van het bloed, het wezen, het leven van Christus.

Zo worden wij één met Christus en één met elkaar, doordat we brood en wijn met elkaar delen.

Zo worden wij deel van het lichaam van Christus.

Zo vieren wij de bevrijding uit de verdrukking.

Zo herdenken wij de weg van Jezus

Zo ervaren wij hoe Jezus ons bij God brengt.

Zo verzoent God ons met Hem, en verzoenen wij ons met elkaar.

Zo vieren wij alvast vooruit, hoe God ons in zijn Koninkrijk zal ontvangen aan zijn tafel.

Want dat is wat we doen zo meteen. Als we deze maaltijd opnieuw vieren – telkens opnieuw om Hem – om Jezus - te gedenken.

Wij vieren geen seidermaaltijd zo meteen.

Wij vieren de maaltijd van de Heer.

Maar het gaat om het hetzelfde: Bevrijding. Het gaat om vrij kunnen leven voor God. God vernieuwd zijn verbond met zijn volk. Jezus vernieuwd het verbond tussen God en mensen. En gevoed en verkwikt mogen we gaan in het Koninkrijk – dat al is aangebroken, overal waar mensen in Jezus' naam het brood breken en de beker doen rond gaan.

Zo rijk is dit verhaal. Een verhaal om te koesteren. Voor het te laat is. In een wereld vol machtspolitiek en haantjes gedrag vertelt dit verhaal van dienstbaarheid en overgave. Een verhaal om te koesteren ook in onze tijd, ook in deze wereld – juist als de spanning stijgt. Want wij weten hoe dit verhaal verder gaat. Zijn lichaam wordt gebroken. Zijn bloed wordt vergoten. En toch gaat hij door. En toch gaan wij door. Om de gemeenschap met Jezus en de verwachting van het komende rijk levend te houden.

En wie zijn wij dan om dit verhaal gaande te houden. Wie zijn wij om brood en wijn te delen?

Wie is er dan welkom aan die tafel van de Heer?

Nou – kijk eens wie er met Jezus aan tafel zaten...

Tomas de twijfelaar

Andreas en Jacobus die ruzie maakten over wie het belangrijkste was.

Judas – die Jezus overleverde aan de hogepriesters.

Petrus, die tot drie keer loog dat hij niet bij Jezus hoorde....

Het zijn de belangrijkste leerlingen van Jezus. In dit verhaal worden ze voor het eerst apostelen genoemd.

En wie is er dan welkom aan die tafel van de Heer?

Jij – die hier alleen komt, aarzelend, zoekend, in stilte.

Jij die zomaar bent binnen gewandeld.

Jij vol energie- die zo meteen uit de kinderkerk komt binnen rennen

Jij die hier elke zondag bent en geniet van de ontmoetingen

Jij die op zoek bent naar houvast, een mooi lied, een zegen

Jij die thuis deze viering meebeleeft.

U en jij allemaal, lichaam van Christus.

Dit is mijn lichaam dat voor jullie gegeven wordt...

Welkom aan de tafel van Heer.

Amen.

- Muzikaal intermezzo
- Lied: 'Voor ieder van ons een plaats aan de tafel' (Lied 388: 1, 2 en 3)

MAALTIJD VAN DE HEER

- Voorbeden
- Collecte
- Nodiging
- Tafelgebed (Dienstboek pagina 217-219)
- Breken van brood en schenken van de wijn
- Gemeenschap van brood en wijn
- Dankzegging

GAAN

- Slotlied: 'Grote God, wij loven U' (Lied 413)
- Zegen, gevolgd door gezongen "Amen"